● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ●

● VOLILNA SEJA ZBORA DELEGATOV ZKO LJ. MOSTE-POLJE

Množičnost, kakovost in idejna jasnost

Prejšnji mesec je bila v skupščinski sejni dvorani 6. volilna seja zbora delegatov ZKO Lj. Moste-Polje. Delegati kulturno-umetniških društev in skupin, KS in šol so ocenili delo zveze v zadnjih štirih letih, obravnavali in potrdili programske usmeritve za naprej ter izvolili vodstvo in člane novega izvršnega in nadzornega odbora zveze.

Iz razprave — po poročilu o delu zveze — je bilo moč ugotoviti, da je bil v ljubiteljstvu zadnja leta storjen ugoden premik tako glede množičnosti kot glede kvalitetne rasti društev in skupin ter drugih dejavnikov v kulturi. Ustanavljanje svetov in komisij za kulturo pri DPO, v KS in delovnih organizacijah kaže, da gre za novo kvalitetno preobrazbo vrednotenja kulture, kar pomeni veliko spodbudo delavcem v kulturi.

V skoraj vseh KS delujejo kulturno-umetniška društva ali skupine, posamezne sekcije, ki skupaj s ŠKD predstavljajo jedro kulturnih dogajanj krajev, sosesk, KS.

V večini KS so organizirani tudi ustrezni organi za kulturno dejavnost, pa čeprav ponekod le na papirju; kulturna problematika prihaja na dnevne rede zasedanj in posvetov v organih KS in v občini.

Ena od oblik neposrednega sodelovanja so postali obiski predstavnikov ZKO v KS, društvih in skupinah. V večini primerov so imeli pozitiven odziv, saj je v marsikateri KS z bogato kulturno tradicijo in dejavnostjo, ki je iz različnih vzrokov zamrla, po obiskih znova zaživela.

Ena od ugotovitev je bila tudi, da je kulturno življenje bolj razvito in razvejano tam, kjer delujejo stalna društva in skupine. Ta pa živijo predvsem v zunajmestnih KS, saj se očitno krajani mestnih in primestnih KS poslužujejo kulturnih dobrin centralnih kulturnih organizacij.

O dejavnosti zveze ter njenih društev in skupin smo več zapisali že v 15. (septembrski) številki Nsk. Zato naj to pot zapišemo nekaj besed o programu zveze ter društev in skupin za leto 1984 ter o programskih usmeritvah za naslednje mandatno obdobje.

PESTROST PROGRAMOV ZAHTEVA TRDNO ORGANIZIRANOST

Trenutno je v ZKO Lj. Moste-Polje vključenih 40 KUD in skupin; od tega 12 gledaliških in 2 lutkovni skupini, 9 pevskih zborov, 2 okteta, 5 likovnih in 8 plesnih skupin ter Papirniški pihalni orkester Vevče in Harmonikarski orkester KUD Vide Pregarc.

Gledališke skupine bodo v letu 1984 pripravile celovečerne gledališke predstave, s katerimi se bodo udeležile občinskega srečanja gledaliških skupin, ter gostovale po občini in drugje. Z recitali ali posameznimi točkami bodo sodelovale na proslavah in prireditvah ob različnih praznikih in drugih pomembnih obeležjih.

Nekateri pevski zbori (Vevče, Vide Pregarc, Bizovik, Zveza društev upokojencev) se bodo predstavili občinstvu s celovečernimi koncerti, vsi pa bodo sodelovali v programih proslav in prireditev v občini, na občinskem srečanju pevskih zborov v KD Španski borci ter na srečanju slovenskih zborov v Šentvidu pri Stični.

Oba instrumentalna ansambla — PPO Vevče in Harmonikarski orkester KUD Vide Pregarc — bosta pripravila celovečerne koncerte z več ponovitvami ter se udeležila različnih srečanj in tekmovanj doma in v tujini, če bodo na voljo finančna sredstva. V načrtu imajo tudi snemanja za RTV Ljubljana.

Člani likovne in fotosekcije KUD Vide Pregarc bodo v naslednjem letu posamično ali skupaj večkrat razstavljali v za razstave primernih prostorih po občini ter v KD Španski borci ter se udeleževali kolonij in srečanj, ki jih organizirajo naša in druge ZKO. V KD Španski borci se bo v naslednjem letu zvrstilo okrog 20 razstav.

Plesne skupine se bodo predstavile na občinskem srečanju plesnih skupin ter na priložnostnih nastopih v KS in občini.

Na vseh 9. osnovnih in na obeh srednjih šolah delujejo šolska kulturna društva. Razen v pevske zbore in plesne skupine se učenci vključujejo v krožke in sekcije različnih kulturnih dejavnosti.

Prek odbora za ŠKD bo ZKO skušala čimbolj povezati in okrepiti sodelovanje s šolami. Nudila bo strokovno pomoč mentorjem po šolah z organiziranjem seminarjev in posvetov, saj so učenci po končanem šolanju potencialni kadri za vključitev v društva in skupine. Prav tako bo ZKO še naprej sodelovala z Glasbeno šolo. Njeni gojenci poleg šolskih produkcij redno nastopajo na proslavah in prireditvah ter otvoritvah likovnih in drugih razstav v občini.

V zvezi z nadaljnjim razvojem kulturne in kulturnih dejavnosti v občini, ki zahteva jasna idejna in estetska merila v skladu s kulturno dediščino in stopnjo našega samoupravnega socialističnega razvoja, bo ZKO poleg množičnosti skrbela za čimvečjo kvaliteto in za napredno, demokratično ter razredno usmerjene programe.

S tem v zvezi bomo v ZKO zlasti:

— razvijali delegatski sistem tako, da se bodo delegati prek delegacij in komisij za kulturo bolje seznanjali s svojo vlogo in nalogami

— uresničevali zakon o svobodni menjavi dela

— skrbeli za vse večjo strokovno raven umetniških vodij in članov KUD in skupin

— širili krog nastopajočih likovnikov in delo z likovnimi samorastniki

— razvijali plesno umetnost — še posebno po šolah

— sodelovali s šolami in VVO

— razvijali sodelovanje s kulturnimi hišami v mestu ter v drugih ljubljanskih in sosednjih občinah (izmenjalna gostovanja)

— ustanavljali kulturne skupine tam, kjer se bodo pokazale možnosti

— si prek odbora za naložbe pri LKS prizadevali zagotoviti sredstva za vzdrževanje ali obnovo obstoječih kulturnih domov

— sodelovali pri nalogah v zvezi z vzdrževanjem in obnovo kulturnih spomenikov

— skrbeli za to, da bo vsaka KS vključila kulturo v svoj razvojni program s skrbjo za kadre, zlasti mlade

— spremljali dosežke in jih ocenjevali v skladu z merili za vrednotenje programov

— več obveščali javnost o kulturnem življenju v občini prek NSK in drugih sredstev javnega obveščanja

— usmerjali pozornost tudi v arhivsko dokumentacijo

— ustanavljali nove odbore za morebitna druga področja dejavnosti.

V sodelovanju s sindikati bomo analizirali stanje glede kulture v delovnih organizacijah in na tej osnovi:

— skušali doseči, da bodo imeli vsi večji ozdi kulturne animatorje

— redno obveščali delavce o kulturnih dogajanjih v občini in mestu

— bolj skrbeli za kulturne dejavnosti, možnosti in sredstva

— večjo skrb posvečali delavcem iz drugih republik in pokrajin, organizirali prireditve zanje in jih vključevali v kulturna dogajanja v društvih in skupinah.

NOVO VODSTVO ZVEZE

Delegati so na seji soglasno izvolili in potrdili predlagane kandidate za vodstvo zveze ter člane izvršnega in nadzornega odbora.

Za predsednika je bil izvoljen Stane Jalovec, za dva podpredsednika Ljuba Novak in Jani Sopotnik, za sekretarja pa Milan Štimec.

Predsednik Stane Jalovec se je v imenu vseh izvoljenih zahvalil za izkazano zaupanje ter poudaril, da bosta novo vodstvo in izvršni odbor zveze kljub vedno težjim možnostim delovanja zastavila vse sile v uresničevanje ciljev in nalog iz programa ter po svojih močeh in možnostih skrbela za čimuspešnejši nadaljnji razvoj ljubiteljstva in kulture nasploh v naši občini.

M. Š.

● Maroltovci v KD Španski borci

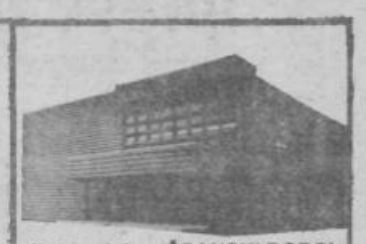

Kulturni dom ŠPANSKI BORCI

V četrtek, 27. oktobra se nam je pred nabito polno dvorano s celovečernim koncertom predstavila ena najboljših slovenskih, pa tudi jugoslovanskih folklornih skupin AFS France Marolt.

Skupina je že prepotovala Evropo, Ameriko, Sovjetsko zvezo in del Afrike ter požela obilo odličnih kritik in priznanj tako pred domačim občinstvom kakor drugod po svetu. Sedaj pa se pripravlja na proslavo svoje 35-letnice, ki bo januarja prihodnje leto, in na proslavo visokega življenjskega jubileja njihove dolgoletne mentorice Tončke Maroltove.

Prvi del večera v našem domu Španski borci je bil posvečen slovenskemu ljudskemu plesnemu izročilu. Pričel se je z gorenjskimi plesi, katerim so sledili poljanski plesi iz Bele krajine, rezijski in vzhodnoštajerski plesi, zaključil pa se je s plesi iz osrednje Bele krajine.

Po krajšem premoru je skupina v drugem delu večera prikazala plese drugih jugoslovanskih narodov. Najprej so se plesalci predstavili s plesi iz Banata, ki so jih po daljšem času odplesali prav v KD Španski borci, publika pa jih je nagradila z burnim aplavzom. Po plesih iz Posavine in osrednje Srbije ter inštrumentalni priredbi hitrega makedonskega ora smo videli vlaške plese in starobosansko kolo iz okolice Glamoča.

Foto arhiv AFS FM

Koncert v KD Španski borci so Maroltovci zaključili z bunjevskimi plesi ter ponovno dokazali, da sodijo v sam vrh folklornih ansamblov doma in v tujini. K temu je s svojim znanjem in trudom veliko pripomogel tudi njihov dolgoletni umetniški vodja in koreograf Mirko Ramovš.

P. O.

● Prireditve v KD Španski borci

Velika dvorana

— 9. novembra ob 19.30 Tone Fornezzi-Tof: Občinski svetnik Josef Švejk. Izvaja Janez Hočevar-Rifle

— 15. novembra ob 19.30 M. Štefanac: Večna lovišča. Izvaja KUD Hrušica

— 17. novembra ob 19.30 Letni koncert Pihalnega okrestra Papirnice Vevče. Solist Stanko Arnold

— 24. novembra ob 19.30 Komedija Piknik s tvojo ženo. Gostuje Gledališče brez tretjega.

Vstopnice so v prodaji dan pred predstavo od 16. do 19. ure in na dan predstave od 16. ure dalje pri blagajni KD Španski borci.

Jelovškov likovni salon in avla

— od 3. do 16. novembra bo odprta razstava tapiserij Angele Pozderac-Mlakarjeve

— od 18. nov. do 3. decembra bo razstava Azijskih umetnosti.

Razstave so odprte vsak dan od 16. do 19. ure in ob sobotah od 10. do 12. ure.

IZ UPRAVE DOMA

● Knjižnica Jožeta Mazovca je odprta

— oddelek za izposojo knjig na dom z bralnico, prireditvena soba in soba za intenzivni študij, vseh pet delovnih dni v tednu od 8. do 20. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure;

— pionirski oddelek z bralnico in kotičkom za cicibane vseh pet delovnih dni v tednu od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure;

— glasbena soba vseh pet delovnih dni v tednu od 10. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure;

— vsak četrtek ob 16. uri je ura pravljic za otroke od 5. do 10. leta starosti.

● V SREDO 23. NOVEMBRA OB 19.30 V CANKARJEVEM DOMU

Kantata Ravensbruck

Koncentracijsko taborišče Ravensbruck! Čim to slišimo, se nam pred očmi pojavi nepregledna kolona suhljatih upognjenih postav, oblečenih v progaste obleke in obutih v lesene cokle. Nemške paznice divje kriče, vihtijo biče nad taboriščnicami in jih s surovim glasom preganjajo. Koliko trpljenja, muk, lakote in strahotnega ponižanja!

Vso svojo bol, doživljanje, upornost in vero v zmago pravice so nekatere taboriščnice izlile v presunljive pesmi, ki so jih po osvoboditvi natisnile v posebni pesniški zbirki.

Da ne bi nikoli pozabili teh strahot, si je republiški odbor tega taborišča nenehno prizadeval in iskal način, kako bi ostal Ravensbrück za vedno mrtvim v spomin in živim v svarilo. Posebna komisija je izbrala najbolj občutene pesmi Katje Špurove, Erne Muserjeve, Vere Albrehtove in ljudske pesnice s Koroškega Katarine Miklavne. S pretanjenim občutkom je nato komponist Alojz Ajdič te pesmi uporabil v svojem glasbenem delu pod naslovom Kantata Ravensbrück. To presunljivo delo je bilo prvič predvajano po radiu lani za 1. november.

Za vse bivše politične zapornike, internirance, njihove svojce in ostalo javnost bodo radijski posnetki kantate Ravensbrück predvajani v srednji dvorani Cankarjevega doma v sredo 23. novembra ob 19.30. Pretresljive zvoke bodo koreografsko spremljali člani baleta Ljubljanske Opere. Vstop bo brezplačen.

Pripravljamo tudi srečanje vseh bivših zapornikov in internirancev, ki bo isti dan od 17.30 naprej v restavraciji Cankarjevega doma!

JUSTI STRŽINAR

Na literarnem večeru srečanja Bratstvo-enotnost 83 v Kraljevu sta kot nagrajenca nastopila tudi pesnika Pero Popov iz Kolinske (stoji s knjigo v roki) in Ivan Cimerman iz Žita (sedi desno od P. Popova)

● Nepozabni dnevi v Kraljevu

Kdo ne pozna zgodovine tega srbskega mesta? Pred 42 leti je v njem ugasnilo 6000 življenj. Tam se je odigrala velika ura naše zgodovine.

IN Kraljevo — mesto heroj se tudi letos ni odreklo organizacije srečanja Bratstvo-enotnost 83. Le-to se vsako leto odvija v počastitev domoljubov, ki so padli v tistih jesenskih dneh leta 1941.

In kako je bilo letos? Udeleženci srečanja smo bili predstavniki občinskih svetov ZS iz trideset jugoslovanskih mest — herojev in pobratenih mest z domačim Kraljevom. Letos je Ljubljano predstavljala ekipa iz naše občine.

Srečanje je potekalo na dveh področjih: športnem in kulturnem. Organizator srečanja je iz predhodno poslanih likovnih in pesniških del izbral najboljše. Med njimi smo imeli tudi mi dva nagrajena pesnika: Ivana Cimermana in Pera Popova.

Športna srečanja pa so se odvijala od 12. do 14. oktobra v kegljanju in orijentacijsko taktičnem tekmovanju. Ljubljančani smo dosegli v kegljanju solidno 7. mesto; še boljši pa smo bili v orientacijsko-taktičnem tekmovanju, ki je bilo sestavljeno iz orientacije na terenu s pomočjo kompasa, streljanja z zračno puško, razstavljanja polavtomatske puške, metanja bombe v cilj, teka na 400 m, poznavanja zgodovine Kraljeva in NOB ter teksta iz CZ. Tu smo v končni razvrstitvi zasedli zelo dobro 4. mesto.

Sicer pa ni važno zmagati. Tu so nova poznanstva, skovana prijateljstva, nove trdne vezi, neporušljivi mostovi. Zato se srečanja ne imenuje zaman: Bratstvo-enotnost!

Besedilo in slika: MARJAN VIDETIČ

● Prisrčna slovesnost v glasbeni šoli

Letos oktobra je odšla v pokoj Sonja Tramšak (na sliki desno), dolgoletna učiteljica klavirja na naši glasbeni šoli. Vzgojila je desetine mladih pianistov, jim s svojim znanjem in trudom odpirala svet glasbene umetnosti. Skoz vsa leta so njeni učenci pestrili programe nastopov v šoli in zunaj nje, predvsem s 4-ročno klavirsko igro, ki ji je Sonja Tramšak posvečala še prav posebno pozornost in skrb. Večer, na katerem so se zbrali vsi delavci šole, ni bilo nikakršno slovo, temveč le priložnost, da se ji zahvalijo za njeno uspešno dolgoletno delo, prepričani, da se bodo še dolga leta srečevali na nastopih in srečanjih.

Besedilo P.,
Slika D.